

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres extraordinaires au sein des Tribunaux cambodgiens

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
Office of the Co-Investigating Judges
Bureau des co-juges d'instruction

សំណុំរឿងលេខ: ០០៤/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក -ក.ស.ច.ស

ចំពោះមុខ : **សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត**

កាលបរិច្ឆេទ : **ថ្ងៃទី ២៥ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦**

ភាសា : **ខ្មែរ/អង់គ្លេស [អង់គ្លេស ភាសាដើម]**

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ : **សម្ងាត់**

ឯកសារទទួល	
DOCUMENT RECEIVED/DOCUMENT REÇU	
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date of receipt/Date de reception): 25 / 08 / 2016	
ម៉ោង (Time/Heure): 13.10	
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé du dossier: S. ANN PAR	

សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការផ្លាស់កិច្ចស៊ើបអង្កេតទាក់ទងនឹងការចោទប្រកាន់ទោស

ផ្នែកជំនុំជម្រះ:

សហព្រះរាជអាជ្ញា	សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី	
ជា លាង	ផេត វណ្ណឈី	Ferdinand DJAMMEN-NZEPA
Nicholas KOUMJIAN	ហុង គីមសួន	Nicole DUMAS
មេធាវីការពារក្តីអាណានិគម	គីម ម៉េងឃី	Isabelle DURAND
ម៉ូ លុជ្វ	ឡោ ជុនធី	Françoise GAUTRY
Richard ROGERS	សំ សុគង់	Emmanuel JACOMY
Göran SLUITER	ស៊ិន ស៊ីវ៉ិន	Martine JACQUIN
		Christine MARTINEAU
មេធាវីការពារក្តី យើង ទិស្ស	ទី ស្រីនណា	Barnabe NEKUI
សូ មូស្យូនី	វ៉ែន ពៅ	Lyma NGUYEN
Suzana TOMANOVIĆ	Linda BEHNKE	Beini YE
	Laure DESFORGES NZEPA	
	Herve DIAKIESE	

I. ប្រតិទិនវិធាន និងសារណា

១. នៅថ្ងៃទី ០៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ នៅក្នុងសំណើសុំមតិយោបល់ទាក់ទងនឹងការចោទប្រកាន់អំពីអង្គហេតុដែលនឹងមិនស៊ើបអង្កេតថែមទៀតទេ (“សំណើសុំមតិយោបល់”)¹ ខ្ញុំបានជូនដំណឹងភាគីទាំងអស់អំពីគោលបំណងរបស់ខ្ញុំដែលមិនចង់ស៊ើបអង្កេតថែមទៀតលើអង្គហេតុដូចខាងក្រោម²ដែលបានចោទនៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋាន។

- អង្គហេតុទី ១- ការចោទប្រកាន់ទាំងអស់ទាក់ទងនឹងមន្ទីរសន្តិសុខវត្តសុបិន³។
- អង្គហេតុទី ២ - ការចោទប្រកាន់ទាំងអស់ទាក់ទងនឹងភូមិសោម⁴។
- អង្គហេតុទី ៣ -ការចោទប្រកាន់ទាក់ទងនឹងការដាក់គោលដៅ ការចាប់ខ្លួន និងការសម្លាប់ខ្មែរក្រោម និងវៀតណាមនៅសហករណ៍ធិបតី⁵។
- អង្គហេតុទី ៤-ការចោទប្រកាន់ទាំងអស់ទាក់ទងនឹងមន្ទីរសន្តិសុខវត្តបន្ទាយត្រែង⁶។
- អង្គហេតុទី ៥-ការចោទប្រកាន់អំពីការសម្លាប់រួមនៅភ្នំត្រជាក់ចិត្ត⁷។
- អង្គហេតុទី៦-ការចោទប្រកាន់ទាំងអស់ទាក់ទងនឹងទីតាំងសម្លាប់មនុស្សដំណាក់រាំង⁸។
- អង្គហេតុទី ៧-ការចោទប្រកាន់ទាំងអស់ទាក់ទងនឹងគុកត្រាចក្រាល ហៅ គុកបឹង បាតកណ្តាល⁹។

¹សំណុំរឿង ០០៤ ឯកសារ D302 សំណើសុំមតិយោបល់ទាក់ទងនឹងការចោទប្រកាន់អំពីអង្គហេតុដែលនឹងមិនស៊ើបអង្កេតថែមទៀតទេ ថ្ងៃទី ០៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ (“សំណើសុំមតិយោបល់”)។

²គួរកត់សម្គាល់ថា ការចោទប្រកាន់នានាគឺសំដៅលើអង្គហេតុមួយ។

³សំណុំរឿង០០៤ ឯកសារ D65 ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបន្ថែមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទាក់ទងនឹងទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មនានានៅក្នុងតំបន់១ និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញចំពោះខ្មែរក្រោម ថ្ងៃទី ១៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១១ (“ដីកាសន្និដ្ឋានបន្ថែមទី ១”) កថាខណ្ឌ ១២។

⁴ដីកាសន្និដ្ឋានបន្ថែមទី ១ កថាខណ្ឌ ១២។

⁵សំណុំរឿង០០៤ ឯកសារ D191 ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបន្ថែមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទាក់ទងនឹងអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ និងអំពើហិង្សាយេនឌ័រ ថ្ងៃទី ២៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៤ (“ដីកាសន្និដ្ឋានបន្ថែមទី ២”) កថាខណ្ឌ ៨។

⁶ សំណុំរឿង០០៤ ឯកសារD1ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលើកទី៣ ថ្ងៃទី២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨ កថាខណ្ឌ ៦២។

⁷ដីកាសន្និដ្ឋានបន្ថែមទី ១ កថាខណ្ឌ ៧។

⁸ដីកាសន្និដ្ឋានបន្ថែមទី ១ កថាខណ្ឌ ៩។

- អង្គហេតុទី ៨-ការចោទប្រកាន់ទាំងអស់ទាក់ទងនឹងល្មើសឆ្លងយប់^{១០}។
- អង្គហេតុទី ៩-ការចោទប្រកាន់ទាក់ទងនឹងការដាក់គោលដៅ ការចាប់ខ្លួន និងការសម្លាប់ជនជាតិវៀតណាមនៅក្នុងឃុំរាំងកេសី^{១១}។
- អង្គហេតុទី ១០- ការចោទប្រកាន់ទាក់ទងនឹងការរំលោភផ្លូវភេទ និងការសម្លាប់នារីពីរនាក់ដែលមានដើមកំណើតជាជនជាតិវៀតណាមនៅស្រុកព្រះនេត្រព្រះ^{១២}។
- អង្គហេតុទី ១១-ការចោទប្រកាន់អំពីអំពើហិង្សាផ្លូវភេទ រួមមានការរំលោភ សម្លាប់នារីខ្មែរក្រោម និង“អ្នកជម្លៀសមកពីភូមិភាគបូព៌ា”នៅស្រុកបាកាន^{១៣}។
- អង្គហេតុទី ១២-ឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងអស់ដែលបានចោទទាក់ទងនឹងទីតាំងសម្លាប់មនុស្សទួលពោធិ៍ជ្រៃ^{១៤}។
- អង្គហេតុទី ១៣- ការចោទប្រកាន់អំពីការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំនៅជិតទំនប់កង្កត់^{១៥}។

២. ខ្ញុំបានកត់សម្គាល់ថា អង្គហេតុដែលបានលើកឡើងខាងលើ ជាបឋម ហាក់ស្រដៀងឱ្យឃើញថា អាចត្រូវលើកលែងការចោទប្រកាន់មួយចំនួន ក្រៅពីអង្គហេតុទី ១៣ ដែលអាចជាករណីមួយសម្រាប់អនុវត្តវិធានផ្ទៃក្នុង ៦៦ស្ទួន^{១៦}។ ខ្ញុំបានអញ្ជើញភាគីទាំងអស់ ឱ្យដាក់សារណាថា តើខ្លួនយល់ឃើញថា ការលើកលែងការចោទប្រកាន់យោងតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ៦៧(៣) និង/ឬ ការអនុវត្តវិធានផ្ទៃក្នុង ៦៦ស្ទួន គឺជាត្រឹមត្រូវដែរឬអត់ចំពោះអង្គហេតុទី ១ ដល់ ១៣^{១៧}។

^{១០}ដីកាសន្និដ្ឋានបន្ថែមទី ១ កថាខណ្ឌ ១៦។
^{១១}ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលើកទី ៣ កថាខណ្ឌ ៧០។
^{១២}ដីកាសន្និដ្ឋានបន្ថែមទី ២ កថាខណ្ឌ ៨។
^{១៣}ដីកាសន្និដ្ឋានបន្ថែមទី ២ កថាខណ្ឌ ៩។
^{១៤}ដីកាសន្និដ្ឋានបន្ថែមទី ២ កថាខណ្ឌ ៧។
^{១៥}ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលើកទី ៣ កថាខណ្ឌ ៧៣។ ដីកាសន្និដ្ឋានបន្ថែមទី ១ កថាខណ្ឌ ១៨-១៩។
^{១៦}សំណុំរឿង០០៤ ឯកសារ D272/1 ចម្លើយតបទៅនឹងដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យចុះថ្ងៃទី ៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៥ និងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមពាក់ព័ន្ធនឹងវិសាលភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរលើអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំនៅក្នុងតំបន់ ១ និងតំបន់ ៤ ថ្ងៃទី ២០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៥ (“ដីកាសន្និដ្ឋានបន្ថែមទី ៤”) កថាខណ្ឌ ៦។
^{១៧}សំណើសុំមតិយោបល់ កថាខណ្ឌ ៥។

- ៣. នៅថ្ងៃទី ០៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៦ យីម ទិត្យ បានស្នើសុំឱ្យលើកលែងការចោទប្រកាន់មួយ ចំនួនភ្លាមៗចំពោះអង្គហេតុទី ១ ដល់ ១៣ យោងតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ៦៧(៣) ពីព្រោះថា ការលើកលែងការចោទប្រកាន់បែបនេះនឹងជួយជាប្រយោជន៍ដល់ល្បឿន និងប្រសិទ្ធផលកិច្ច ដំណើរការនីតិវិធី ការពារប្រយោជន៍របស់គាត់តាមវិធានផ្ទៃក្នុង ២១ និងបង្រួមគោលដៅ ស៊ើបសួរ¹⁸។
- ៤. យីម ទិត្យ ក៏បានអះអាងថា វិធានផ្ទៃក្នុង ៦៦ ស្ទួន មិនគួរយកមកអនុវត្តឡើយក្នុងករណីដែល មានភស្តុតាងមិនគ្រប់គ្រាន់ ឬក៏អង្គហេតុស្ថិតនៅក្រៅវិសាលភាពពេលវេលា¹⁹។
- ៥. នៅថ្ងៃទី ១១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៦ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ(“ស.ព.អ”)បានដាក់ចម្លើយ តបរបស់ខ្លួន²⁰ ដោយបញ្ជាក់ថា អង្គហេតុទី ៨, ១០ និង ១២ មិនតម្រូវឱ្យមានការស៊ើប អង្កេតថែមទៀតឡើយ ហើយគាត់នឹងមិនជំទាស់ទៅនឹងការលើកលែងការចោទប្រកាន់ចំពោះ អង្គហេតុទាំងនេះយោងតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ៧៦(៣) ឬការដកចេញអង្គហេតុទាំងនេះតាមវិធាន ផ្ទៃក្នុង ៦៦ស្ទួន ឡើយ²¹។ ប៉ុន្តែ អង្គហេតុទី ១, ៧ និង ៩ គួរតែស៊ើបអង្កេតបន្ថែមទៀត ពីព្រោះថា អង្គហេតុទាំងនេះគឺ “ពាក់ព័ន្ធយ៉ាងជិតស្និទ្ធិទៅនឹងទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មដែលស្ថិតក្នុង ស្រុកនីមួយៗ”²²។ ចុងក្រោយ ការស៊ើបអង្កេតលើអង្គហេតុទី ៦, ១១ និង ១៣ ក៏គួរបន្តផង ដែរពីព្រោះថា មានបញ្ហាដែលមិនទាន់បានដោះស្រាយ²³។

¹⁸សំណុំរឿង ០០៤ ឯកសារ D302/1 សារណារបស់ យីម ទិត្យ ទាក់ទងនឹងការចោទប្រកាន់អំពីអង្គហេតុដែលនឹងមិន ស៊ើបអង្កេតបន្ថែមទៀត ថ្ងៃទី ០៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៦ (“សារណារបស់ យីម ទិត្យ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣”)។

¹⁹សារណារបស់ យីម ទិត្យ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣ កថាខណ្ឌ ១៦។

²⁰សំណុំរឿង ០០៤ ឯកសារ D302/2 ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទៅនឹងសំណើរបស់សហចៅក្រមស៊ើប អង្កេតអន្តរជាតិសុំរបៀបលំដាប់ទាក់ទងនឹងការចោទប្រកាន់អំពីអង្គហេតុដែលនឹងមិនស៊ើបអង្កេតបន្ថែម ថ្ងៃទី ១១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៦ (“ចម្លើយរបស់ ស.ព.អ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣”)។

²¹ចម្លើយរបស់ ស.ព.អ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣ កថាខណ្ឌ ១៧។

²²ចម្លើយរបស់ ស.ព.អ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣ កថាខណ្ឌ ១៨។ សូមមើល កថាខណ្ឌ ១៩ សម្រាប់អង្គហេតុទី ១ និង ២ កថាខណ្ឌ ២០ សម្រាប់អង្គហេតុទី ៤ ដល់ ៧ និងកថាខណ្ឌ ២១ សម្រាប់អង្គហេតុទី ៣ និង ៩។

²³ចម្លើយរបស់ ស.ព.អ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣ សូមមើលកថាខណ្ឌ ២២ សម្រាប់អង្គហេតុទី ៦ កថាខណ្ឌ ២៣ សម្រាប់ អង្គហេតុទី ១១ និង កថាខណ្ឌ ២៤ សម្រាប់អង្គហេតុទី ១៣។

៦. បន្ថែមពីលើនេះទៀត ស.ព.អ អះអាងថា វិធានផ្ទៃក្នុង ៦៦ស្ទួន គួរយកមកអនុវត្តចំពោះ អង្គហេតុបន្ថែមទៀតនៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋាន និងចម្លើយតបរបស់ ស.ព.អ ទៅនឹងដីកាបញ្ជូន សំណុំរឿងទៅពិនិត្យ D196 ²⁴ ពោលគឺការចោទប្រកាន់ទាំងអស់ទាក់ទងនឹងទីតាំងនានានៅ ក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/០១ ប្រឆាំងនឹង អ៊ឹម ចែម នៅតំបន់ ៥ ភូមិភាគពាយ័ព្យ គឺ មន្ទីរសន្តិសុខ និងការដ្ឋានភ្នំទ្រយោង ការដ្ឋានស្ពានស្រែង ការដ្ឋានទំនប់ព្រៃនាម វត្តព្រះនេត្រព្រះ និងទីតាំង សម្លាប់មនុស្ស និងឃុំខ្លួនពាក់ព័ន្ធនានា មន្ទីរសន្តិសុខ និងទីតាំងសម្លាប់មនុស្សភូមិចក្រី ទីតាំង សម្លាប់ព្រៃតារ៉ូត ទីតាំងសម្លាប់មនុស្សវត្តចម្ការខ្នុរ និងការដ្ឋានទំនប់ត្រពាំងថ្ម (“អង្គហេតុទី ១៤”)។ បន្ថែមពីលើនេះទៀត គឺ គុកលេខ ៨ នៅតំបន់ ៧ ភូមិភាគពាយ័ព្យ (“អង្គហេតុទី ១៥”) មន្ទីរសន្តិសុខវត្តបន្ទាយនាង នៅតំបន់ ៣ ភូមិភាគពាយ័ព្យ (“អង្គហេតុទី ១៦”) និង ទីតាំងសម្លាប់មនុស្សព្រៃសុខុន និងវត្តអង្គស្រីមុនី នៅតំបន់ ១៣ ភូមិភាគនិរតី (“អង្គហេតុទី ១៧”)²⁵។

៧. ស.ព.អ ក៏បានអះអាងថា វិធានផ្ទៃក្នុង ៦៦ស្ទួន គួរយកមកអនុវត្តក្នុងករណីដែលមាន ភស្តុតាងមិនគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីគាំទ្រដីកាសន្និដ្ឋាន ពីព្រោះថា ខ្ញុំ “ធ្វើការសម្រេចចិត្តតាមធន្នានុ សិទ្ធិដើម្បីបញ្ឈប់ការស៊ើបអង្កេតមុនពេល”²⁶។

II. ពិភាក្សា

i. វិធានផ្ទៃក្នុង ៦៦ស្ទួន និង ៦៧

៨. ពេលវេលាសម្រាប់សម្រេចលើការអនុវត្តវិធានផ្ទៃក្នុង ៦៦ស្ទួន ឬការលើកលែងការចោទ ប្រកាន់យោងតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ៦៧ គឺនៅពេលបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរ។

៩. មុនពេលកាត់បន្ថយវិសាលភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរ យោងតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ៦៦ស្ទួន(២) ខ្ញុំត្រូវជូន ដំណឹងអំពីព័ត៌មានលម្អិតស្តីពីគោលបំណងនៃការកាត់បន្ថយទៅភាគីទាំងអស់ បន្ទាប់មក ភាគី នឹងមានពេល ១៥ ថ្ងៃដើម្បីដាក់សារណា។ ដូចគ្នានេះដែរ ក្នុងករណីដែលខ្ញុំយល់ឃើញថា កិច្ច

²⁴សំណុំរឿង ០០៤ ឯកសារ D196/1 ចម្លើយតបទៅនឹងដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យ D196 ថ្ងៃទី ២៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៤ កថាខណ្ឌ ២ (“ចម្លើយរបស់ ស.ព.អ ទៅនឹងដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យ D196”)។

²⁵សូមមើល ចម្លើយរបស់ ស.ព.អ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣ កថាខណ្ឌ ២៥។

²⁶ចម្លើយរបស់ ស.ព.អ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣ កថាខណ្ឌ ១៥។

ស៊ើបសួរ បានបញ្ចប់ហើយ ខ្ញុំត្រូវជូនដំណឹងភាគីទាំងអស់យោងតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ៦៦(១)។ ការជូនដំណឹងនេះនាំឱ្យមានការកំណត់កាលបរិច្ឆេទជាបន្តបន្ទាប់សម្រាប់ដាក់សំណើសុំ បំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ ដីកាបង្គាប់ និងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដែលអាចមាន ព្រមទាំងដីកាសន្និដ្ឋាន ស្ថាពរពី ក.ស.ព យោងតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ៦៦។

១០. ខ្ញុំកត់សម្គាល់លើទង្វើករណីរបស់ ស.ព.អ និង យីម ទិត្យ ទាក់ទងនឹងភាពអាចទទួលយកការ ប្រើប្រាស់វិធានផ្ទៃក្នុង ៦៦ស្ទួន ក្នុងករណីដែលមានភស្តុតាងមិនគ្រប់គ្រាន់²⁷ ឬអង្គហេតុស្ថិត នៅក្រៅវិសាលភាពពេលវេលា²⁸ និងសំណើរបស់ យីម ទិត្យ សុំលើកលែងការចោទប្រកាន់ មួយចំនួន ហើយខ្ញុំនឹងពិចារណាលើទង្វើករណី និងសំណើនោះឱ្យបានត្រឹមត្រូវក្នុងពេលវេលា សមស្រប។

១១. ជាចុងក្រោយ ខ្ញុំយល់ឃើញថា វិធានផ្ទៃក្នុង ៦៦ស្ទួន (៥) បញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា នៅពេល ដែលដកចេញអង្គហេតុ ភស្តុតាងទាក់ទងនឹងអង្គហេតុទាំងនេះនៅតែអាចពឹងផ្អែកបានចំពោះ ចំណុចណាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអង្គហេតុដែលនៅសេសសល់។ តាមការយល់ឃើញរបស់ខ្ញុំ វិធីនេះក្នុងករណីដែលមានកាលៈទេសៈប្រែប្រួលចាំបាច់ គឺត្រូវអនុវត្តចំពោះភស្តុតាងជាគ្រឹះនៃ អង្គហេតុដែលអាចត្រូវលើកលែងការចោទប្រកាន់មួយចំនួន យោងតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ៦៧។

១២. ប៉ុន្តែ កិច្ចស៊ើបសួរដ៏ស្មុគស្មាញណាមួយ ជាពិសេសកិច្ចស៊ើបសួរប្រឆាំងនឹងសាវតារស្ថាប័ន ដោយសារថា កិច្ចស៊ើបសួរបែបនេះកើតឡើងជាទូទៅនៅក្រោមក្របខណ្ឌអង្គច្បាប់ និងអង្គ ហេតុរបស់ អ.វ.ត.ក ទើបកិច្ចស៊ើបសួរបែបនេះតម្រូវឱ្យមានដំណោះស្រាយប្រាកដនិយម។ ហេតុនេះ ជាក់ស្តែង មិនត្រូវចេញសេចក្តីជូនដំណឹងជាផ្លូវការតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ៦៦ស្ទួន (២) ដែលនឹងបើកផ្លូវឱ្យមានរយៈពេល ១៥ ថ្ងៃដើម្បីដាក់សារណាពីភាគីទាំងឡាយឡើយ ហើយ អាចបណ្តាលឱ្យមានបណ្តឹងរារាំងថែមទៀតដែលក្រោយមកអាចយល់ឃើញថា មិនចាំបាច់ មានបណ្តឹងបែបនោះឡើយ ហើយក៏មិនគួរប្រើប្រាស់នីតិវិធីលើកលែងការចោទប្រកាន់មួយ ចំនួនដែរសម្រាប់ពេលឥឡូវនេះ ដែលនីតិវិធីបែបនេះនឹងមិនតម្រូវឱ្យមានអ្វីទេក្រៅពីចាប់ផ្តើម

²⁷ចម្លើយរបស់ ស.ព.អ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣ កថាខណ្ឌ ១៥ និងសារណារបស់ យីម ទិត្យ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣ កថាខណ្ឌ ១៦។

²⁸សារណារបស់ យីម ទិត្យ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣ កថាខណ្ឌ ១៦។
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា មានទីតាំងស្ថិតនៅ ផ្លូវជាតិលេខ៤ សង្កាត់ ចោមចៅ ខណ្ឌ ពោធិ៍សែនជ័យ ភ្នំពេញ
ប្រអប់សំបុត្រលេខ៧១ ទូរស័ព្ទលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៩៨១៤ ទូរសារលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៩៨៤១។

នីតិវិធីតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ៦៦ ហើយនាំឱ្យមានដីកាដោះស្រាយលើបទចោទមួយចំនួនយោងតាម
វិធានផ្ទៃក្នុង ៦៧។ បើប្រៀបធៀបជាមួយនឹងការប្រើប្រាស់នីតិវិធីបែបនេះ ការបង្ហាញអំពី
គោលបំណងរបស់ខ្ញុំក្នុងការប្រើប្រាស់ធនធានសម្រាប់កិច្ចស៊ើបសួរដែលនៅសេសសល់វិញ
នឹងទទួលបានប្រសិទ្ធភាពការងារច្រើនជាង។ យីម ទិត្យ មិនមានសិទ្ធិទទួលបានដីកាសម្រេច
លើបទចោទមួយចំនួនបែបនោះឡើយ។

១៣. ហេតុនេះ នៅក្នុងសេចក្តីជូនដំណឹងនេះ បន្ទាប់ពីបានពិចារណាលើទង្វើករណីរបស់ភាគី ខ្ញុំ
បង្ហាញអំពីមូលហេតុនៃគោលបំណងបច្ចុប្បន្នរបស់ខ្ញុំទាក់ទងនឹងអង្គហេតុទី ១ ដល់ ១៧ ជា
ជាងជូនដំណឹងជាផ្លូវការអំពីការកាត់បន្ថយវិសាលភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរយោងតាមវិធានផ្ទៃក្នុង
៦៦ស្ទួន (២) ឬអំពីការបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរលើអង្គហេតុណាមួយយោងតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ៦៦។

១៤. បច្ចុប្បន្ននេះ អង្គហេតុទី ១ ដល់ ១៧ ស្ថិតនៅក្នុងអង្គហេតុបីប្រភេទដូចខាងក្រោម៖

- ក. ប្រភេទ ក៖ អង្គហេតុដែលជាបឋមស្តង់ឱ្យឃើញថាអាចត្រូវអនុវត្តវិធានផ្ទៃក្នុង
៦៦ស្ទួន ហើយការស៊ើបអង្កេតលើអង្គហេតុទាំងនេះនឹងត្រូវផ្អាក (អង្គហេតុទី ៦, ១៣
និង ១៤)
- ខ. ប្រភេទ ខ៖ អង្គហេតុដែលជាបឋមស្តង់ឱ្យឃើញថាអាចត្រូវលើកលែងការចោទ
ប្រកាន់មួយចំនួនយោងតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ៦៧ ហើយការស៊ើបអង្កេតលើអង្គហេតុទាំង
នេះនឹងត្រូវផ្អាក (អង្គហេតុទី ១ ដល់ ៥, អង្គហេតុទី ៧ ដល់ ៩, ១០ និង ១២)។
- គ. ប្រភេទ គ៖ អង្គហេតុដែលនឹងស៊ើបអង្កេតថែមទៀត (អង្គហេតុទី ១១ និង ១៥ ដល់
១៧)។

១៥. ក្នុងករណីដែលបានផ្អាកហើយ កិច្ចស៊ើបសួរក៏អាចបើកស៊ើបសួរឡើងវិញបានដែរប្រសិនបើ
កាលៈទេសៈតម្រូវឱ្យធ្វើដូច្នោះ។ ក្នុងករណីបែបនេះ ភាគីទាំងអស់នឹងត្រូវផ្តល់ជូននូវពេល
វេលាគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីសម្របសម្រួលការងាររបស់ខ្លួនជាមួយនឹងកាលៈទេសៈដែលបានប្រែ
ប្រួលបែបនេះ(ការផ្អាកកិច្ចស៊ើបសួរបណ្តោះអាសន្ន)។

១៦. ខ្ញុំបានប្រកាន់យកវិធីផ្អាកបណ្តោះអាសន្ននេះ ដែលមិនមានចែងច្បាស់លាស់នៅក្នុងវិធានផ្ទៃ

ក្នុងនោះទេ គឺដើម្បីផ្តល់ជូនភាគីទាំងអស់ ឱ្យទទួលបានការធានា និងភាពច្បាស់លាស់ជា
អតិបរមាអំពីបញ្ហានានាដែលភាគីទាំងអស់ និងខ្ញុំ នឹងចាំបាច់ត្រូវចាត់ចែងធនធានមានកំណត់
របស់យើង និងដើម្បីឱ្យកិច្ចស៊ើបសួរដំណើរការទៅប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពឱ្យបានមុនពេល
កាលបរិច្ឆេទកំណត់ជាផ្លូវការតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ៦៦ស្ទួន និងការបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរ។

ii. ប្រភេទ ក៖ អង្គហេតុទី ៦, ១៣ និង ១៤

អង្គហេតុទី ៦

១៧. ស.ព.អ ចោទថា យីម ទិត្យ ទទួលខុសត្រូវ²⁹ចំពោះការសម្លាប់អ្នកជាប់ឃុំជាច្រើននាក់នៅ
មន្ទីរសន្តិសុខបាណន់ តំបន់ ១ ភូមិភាគពាយ័ព្យ នៅដំណាក់រៀង ជិត ប៉ៃលិន³⁰។ ស.ព.អ មិន
បានបញ្ជាក់ឱ្យច្បាស់អំពីពេលវេលាជាក់លាក់ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះឡើយ ប៉ុន្តែ ហាក់
ដូចជាចង់បង្ហាញថា ឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនោះបានកើតឡើងនៅឆ្នាំ ១៩៧៨ គឺពេលដែល យីម ទិត្យ
ត្រូវបានចោទថាធ្វើជាលេខាតំបន់ ១³¹ ហើយជាអ្នកជំរុញឱ្យប្រព្រឹត្តសហឧក្រិដ្ឋកម្មរួមចាប់
ផ្ដើមតាំងពីពាក់កណ្តាល ឆ្នាំ ១៩៧៧³²។

១៨. ទីតាំងសម្លាប់មនុស្សដែលបានចោទនេះមិនអាចរកឃើញឡើយ ហេតុនេះ មានភស្តុតាងមិន
គ្រប់គ្រាន់ដើម្បីគាំទ្រការចោទប្រកាន់ទាំងនេះឡើយ³³។ ស.ព.អ ផ្តល់អនុសាសន៍ឱ្យចាត់
វិធានការស៊ើបសួរថែមទៀតដើម្បីស្វែងរកទីតាំងសម្លាប់មនុស្សនោះ រាប់បញ្ចូលទាំងការសាក
សួរនៅឃុំដែលនៅសេសសល់ទាំងអស់នៅខេត្តប៉ៃលិន³⁴ សរុបមាន ៧ ឃុំ³⁵។

²⁹ដីកាសន្និដ្ឋានបន្ថែមទី ១ កថាខណ្ឌ ២១ និង ២៣។
³⁰ដីកាសន្និដ្ឋានបន្ថែមទី១ កថាខណ្ឌ ៩។ សូមមើលផងដែរ ចម្លើយរបស់ ស.ព.អ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣ កថាខណ្ឌ ២២។
³¹ដីកាសន្និដ្ឋានបន្ថែមទី ១ កថាខណ្ឌ ១០។
³²ដីកាសន្និដ្ឋានបន្ថែមទី ១ កថាខណ្ឌ ២១ ស្របគ្នានឹងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលើកទី ៣ កថាខណ្ឌ ៩៤។
³³សំណើសុំមតិយោបល់ កថាខណ្ឌ ៣។ សូមមើលផងដែរ សំណុំរឿង ០០៤ ឯកសារ D105/21 របាយការណ៍អនុវត្តដីកា
ចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ថ្ងៃទី ២៦ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២ ទំព័រ ៣ [អង់គ្លេស]។ សំណុំរឿង ០០៤ ឯកសារ D118/121
កំណត់ហេតុនៃកិច្ចស៊ើបសួរ ថ្ងៃទី ២៥ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៣ ទំព័រ ២ [អង់គ្លេស]។
³⁴ចម្លើយតបរបស់ ស.ព.អ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣ កថាខណ្ឌ ២២។
³⁵ឃុំអូរតាវៅ ឃុំ ទួលល្វា និងឃុំ បយ៉ាខា នៅស្រុកប៉ៃលិន និងឃុំសាលាក្រៅ ឃុំស្ទឹងត្រង់ ឃុំស្ទឹងកាច់ និងឃុំអូរអណ្តូង
នៅស្រុកសាលាក្រៅ។

- ១៩. យីម ទិត្យ ត្រូវបានដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យពីបទចោទថាបានធ្វើមនុស្សឃាត ការសម្លាប់ រង្គាល ព្រមទាំងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមូលហេតុនយោបាយមកលើកម្មាភិបាលពាយ័ព្យ គ្រួសាររបស់ពួកគេ និងអ្នកក្រោមបង្គាប់របស់ពួកគេ តាមរយៈបទល្មើសនៃការធ្វើមនុស្ស ឃាត និងការសម្លាប់រង្គាល តាមរយៈការប្រព្រឹត្តិសហឧក្រិដ្ឋកម្មរួមនៅមន្ទីរសន្តិសុខបាណន់^{៣៦}។ យីម ទិត្យ ត្រូវបានដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យពីបទចោទថាបានប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មដើម្បី អនុវត្តផែនការរួមដែលអាចកើតឡើងតាំងពីដើមឆ្នាំ ១៩៧៧ ឬពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ១៩៧៧ រហូត ដល់យ៉ាងហោចណាស់ថ្ងៃទី ០៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៧៩^{៣៧}។
- ២០. ទោះបីជាដកចេញអង្គហេតុប្រភេទ ទី ៦ នៅពេលបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរ ក៏អង្គហេតុនៅសេស សល់ទាំងអស់ទាក់ទងនឹងមន្ទីរសន្តិសុខបាណន់ ទំនងជានៅតែតំណាងឱ្យវិសាលភាពនៃដីកា សន្និដ្ឋានផ្នែកភូមិសាស្ត្រ ពេលវេលា និងខ្លឹមសារ។ ជាពិសេស អង្គហេតុដែលនៅសេសសល់ ទាំងអស់ គួរតែតំណាងឱ្យលក្ខណៈ និងទំហំនៃឧក្រិដ្ឋកម្ម ព្រមទាំងប្រភេទជនរងគ្រោះ។

អង្គហេតុទី ១៣

២១. ស.ព.អ ចោទថា យីម ទិត្យ ទទួលខុសត្រូវ^{៣៨}ចំពោះការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំនៅ ទំនប់កង្កត់^{៣៩} នៅតំបន់ ១។ ការចោទប្រកាន់នេះគឺផ្អែកលើហេតុការណ៍នៃការរៀបការដោយ បង្ខំសម្រាប់ប្តីប្រពន្ធ ១៥ គូនៅឆ្នាំ ១៩៧៨ ដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹង រដ្ឋវេណីម្នាក់ បានរៀបរាប់នៅក្នុងពាក្យសុំរបស់គាត់^{៤០}។

^{៣៦}សំណុំរឿង ០០៤ ឯកសារ D281 កំណត់ហេតុនៃការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង ថ្ងៃទី ០៩ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៥ (“ការបង្ហាញខ្លួន លើកដំបូង”) ទំព័រ ១៣។

^{៣៧}ការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង កថាខណ្ឌ ២៣-២៥។

^{៣៨}ដីកាសន្និដ្ឋានបន្ថែមទី ២ កថាខណ្ឌ ១៤។ ដីកាសន្និដ្ឋានបន្ថែមទី ៤ កថាខណ្ឌ ១៤។

^{៣៩}ដីកាសន្និដ្ឋានបន្ថែមទី ៤ កថាខណ្ឌ ៦។

^{៤០}សំណុំរឿង ០០៤ ឯកសារ D65.1.1.5.a ឯកសារភ្ជាប់ទី ៥៖ ទម្រង់បែបបទសុំព័ត៌មានបន្ថែមសម្រាប់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ តាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ថ្ងៃទី ១៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១០។ សូមមើលផងដែរ សំណុំរឿង ០០៤ ឯកសារ D219/647 កំណត់ហេតុនៃកិច្ចស៊ើបសួរ ថ្ងៃទី ១៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១០។

- ២២. ស.ព.អ អះអាងថា ការស៊ើបអង្កេតលើអង្គហេតុនេះគួរបន្ត ពីព្រោះថា អង្គហេតុនេះបានកើតឡើងនៅ “ជិតគ្នា”នឹងការដ្ឋានទំនប់កង្កែប ហើយអាចពាក់ព័ន្ធនឹងតួនាទីរបស់ យីម ទិត្យ⁴¹។ ស.ព.អ លើកឡើងថាគួរចាត់វិធានការស៊ើបសួរបន្ថែមទៀត⁴²។
- ២៣. យីម ទិត្យ ត្រូវបានដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យពីបទចោទអំពីការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំនៅស្រុកសំឡូត តំបន់ ១ តាមរយៈការប្រព្រឹត្តិដោយផ្ទាល់⁴³ ព្រមទាំងនៅឃុំកំពង់ព្រៀង និងឃុំរាំងកេសី នៅតំបន់ ៤ ភូមិភាគពាយ័ព្យ តាមរយៈការរៀបចំផែនការ ការបញ្ជា ការជំរុញ ការទទួលខុសត្រូវថ្នាក់លើ និងការប្រព្រឹត្តិតាមរយៈសហគម្មកម្ម⁴⁴។ យីម ទិត្យ ត្រូវបានដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យពីបទចោទថាបានប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះ ដើម្បីអនុវត្តផែនការរួមដែលអាចកើតឡើងតាំងពីដើមឆ្នាំ ១៩៧៧ ឬពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ១៩៧៧ រហូតដល់យ៉ាងហោចណាស់ថ្ងៃទី ០៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៧៩⁴⁵។
- ២៤. ទោះបីជាដកចេញអង្គហេតុ ទី ១៣ នៅពេលបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរ ក៏អង្គហេតុនៅសេសសល់ទាំងអស់ទាក់ទងនឹងស្រុកសំឡូត ព្រមទាំងឃុំកំពង់ព្រៀង និងឃុំរាំងកេសី ទំនងជានៅតែតំណាងឱ្យវិសាលភាពនៃដីកាសន្និដ្ឋានផ្នែកភូមិសាស្ត្រ ពេលវេលា និងខ្លឹមសារ។ ជាពិសេស អង្គហេតុដែលនៅសេសសល់ទាំងអស់ គួរតែតំណាងឱ្យលក្ខណៈ និងទំហំនៃឧក្រិដ្ឋកម្មព្រមទាំងប្រភេទជនរងគ្រោះ។

អង្គហេតុទី ១៤

២៥. ស.ព.អ ចោទថា យីម ទិត្យ ទទួលខុសត្រូវ⁴⁶ចំពោះការឃុំខ្លួន ពលកម្មដោយបង្ខំ ការសម្លាប់ ការដាក់មុខសញ្ញាលើកម្មាភិបាលភូមិភាគពាយ័ព្យ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធជាមួយពួកគេ ព្រមទាំងការ

⁴¹ ចម្លើយតបរបស់ ស.ព.អ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣ កថាខណ្ឌ ២៤។
⁴² ចម្លើយតបរបស់ ស.ព.អ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣ កថាខណ្ឌ ២៤។
⁴³ ការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង ទំព័រ ១៤។
⁴⁴ ការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង ទំព័រ ១៤។
⁴⁵ ការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង ទំព័រ ២៣-២៥។
⁴⁶ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលើកទី ៣ កថាខណ្ឌ ៩៦។ សូមមើលផងដែរ ចម្លើយតបរបស់ ស.ព.អ ទៅនឹងដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យ D196។

ធ្វើបាបនៅទីតាំងនានានៅតំបន់ ៥ ភូមិភាគពាយ័ព្យ⁴⁷ ចាប់តាំងពីពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ១៩៧៧⁴⁸។ គាត់អះអាងថា គាត់មិនជំទាស់មិនឱ្យដកចេញអង្គហេតុទី ១៤ យោងតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ៦៦ ស្ទួន ឡើយ⁴⁹។

២៦. ទោះបីជាដកចេញអង្គហេតុ ទី ១៤ នៅពេលបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរ ក៏អង្គហេតុនៅសេសសល់ ទាំងអស់ទាក់ទងនឹងទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មនានានៅតំបន់ ១, ៣ និង ៤ ភូមិភាគពាយ័ព្យ ទំនងជា នៅតែតំណាងឱ្យវិសាលភាពនៃដីកាសន្និដ្ឋានផ្នែកភូមិសាស្ត្រ ពេលវេលា និងខ្លឹមសារ។ ជាពិសេស អង្គហេតុដែលនៅសេសសល់ទាំងអស់ គួរតែតំណាងឱ្យលក្ខណៈ និងទំហំនៃ ឧក្រិដ្ឋកម្ម ព្រមទាំងប្រភេទជនរងគ្រោះ។

iii. ប្រភេទ ខ៖ អង្គហេតុទី ១ ដល់ ៥, ៧ ដល់ ៩, ១០ និង ១២

២៧. អង្គហេតុទី ១ ដល់ ៥, ៧ ដល់ ៩, ១០ និង ១២ ជាបឋមស្តែងឱ្យឃើញថាអាចត្រូវលើកលែង ការចោទប្រកាន់មួយចំនួន⁵⁰។ ខ្ញុំជឿថា ការស៊ើបអង្កេតសមហេតុផលលើអង្គហេតុទាំងនេះ បានធ្វើរួចហើយ។ តាមមូលហេតុដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងសំណើសុំមតិយោបល់⁵¹ ខ្ញុំ មាន បំណងមិនបន្តស៊ើបអង្កេតលើអង្គហេតុទី ១ ដល់ ៥, ៧ ដល់ ៩, ១០ និង ១២ ទៀតឡើយ។

២៨. ជាពិសេស ចំពោះអង្គហេតុមួយចំនួន ខ្ញុំបានជូនដំណឹងភាគីទាំងអស់ថា ខ្ញុំជឿថា មាន ភស្តុតាងមិនគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីគាំទ្រការចោទប្រកាន់របស់ ស.ព.អ អំពីឧក្រិដ្ឋកម្មជាក់លាក់មួយ ចំនួនដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងនៅទីតាំងពាក់ព័ន្ធទាំងនោះ⁵²។ ស.ព.អ ហាក់ដូចជាមិនយល់ស្រប តាមការវាយតម្លៃរបស់ខ្ញុំអំពីភស្តុតាងដែលមានស្រាប់ទាក់ទងនឹងអង្គហេតុទី ១ ដល់ ៤, ៧ និង ៩ ប៉ុន្តែ គាត់មិនបានបង្ហាញពីភស្តុតាងដើម្បីគាំទ្រការអះអាងដែលថា ឧក្រិដ្ឋកម្មនានាដូច

⁴⁷សូមមើល ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលើកទី ៣ កថាខណ្ឌ ៧១ និង ៧៤-៧៩ និងចម្លើយតបរបស់ ស.ព.អ ទៅនឹងដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យD196 កថាខណ្ឌ ២។
⁴⁸ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលើកទី ៣ កថាខណ្ឌ ៥៤ និង ៩៤។
⁴⁹ចម្លើយតបរបស់ ស.ព.អ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣ កថាខណ្ឌ ២៥។
⁵⁰សំណើសុំមតិយោបល់ កថាខណ្ឌ ៥។
⁵¹សំណើសុំមតិយោបល់ កថាខណ្ឌ ៣។
⁵²សំណើសុំមតិយោបល់ កថាខណ្ឌ ៣។

បានចោទនៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋាន បានប្រព្រឹត្តឡើងនៅទីតាំងជាក់លាក់ទាំងនោះឡើយ⁵³។ ខ្ញុំមិនយល់ឃើញថា ភស្តុតាងដែលបញ្ជាក់ថាអាចមានឧក្រិដ្ឋកម្មនៅទីតាំងផ្សេងទៀត ដោយគ្រាន់តែថាទីតាំងបែបនោះមានទីតាំងភូមិសាស្ត្រនៅជិត អាចមានទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងស្រុកដូចគ្នានិង/ឬនៅក្នុងស្រុកដូចគ្នានោះ គឺជាភស្តុតាងដែលគាំទ្រអង្គហេតុទី ១ ដល់ ទី៤, ៧ និង ៩ ឡើយ។

២៩. ចំពោះអង្គហេតុទី ១ ខ្ញុំកត់សម្គាល់ថា នៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបៀបរបបសហព្រះរាជអាជ្ញាទាក់ទងនឹងទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មនានានៅក្នុងតំបន់ ១ និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញចំពោះខ្មែរក្រោម(“ដីកាសន្និដ្ឋានបន្ថែមទី ១”) ស.ព.អ ចោទ ថា ខ្មែរក្រោម ត្រូវបានសម្លាប់ និងកប់នៅវត្តសុបិន⁵⁴។ ប៉ុន្តែ នៅក្នុងចម្លើយតបរបស់ ស.ព.អ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣ ស.ព.អ យោងលើ “ភស្តុតាងអំពីការសម្លាប់រង្គាលទៅលើទាហាន លន់ នល់ និងមេហាសិប ខ្នងចំនួន ១៨០ នៅក្នុងខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៧៥”⁵⁵។ ហេតុនេះ ដោយសារថា ដីកាសន្និដ្ឋានបន្ថែមទី ១ មិនបានលើកឡើងពីក្រុមជនរងគ្រោះផ្សេងទៀត ក្រៅពីខ្មែរក្រោម ទើបខ្ញុំមិនយល់ឃើញថា ខ្ញុំបានទទួលពិនិត្យឧក្រិដ្ឋកម្មមកលើជនផ្សេងទៀតក្រៅពីខ្មែរក្រោម នៅវត្តសុបិន ឡើយ។

៣០. ចំពោះអង្គហេតុទី ៥ ភស្តុតាងបង្ហាញថា ការសម្លាប់មនុស្សដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងគឺនៅក្រៅយុត្តាធិការពេលវេលារបស់ អ.វ.ត.ក យោងតាមមាត្រា១ នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអ.វ.ត.ក⁵⁶។ ស.ព.អ មិនបានលើកឡើងពីបញ្ហាវិសាលភាពវេលានៃឧក្រិដ្ឋកម្មនេះឡើយ។ ប៉ុន្តែ គាត់បញ្ជាក់ថា អង្គហេតុទី ៥ អាចជាទីតាំងមួយសម្រាប់សម្លាប់អ្នកជាប់ឃុំមកពីមន្ទីរសន្តិសុខបាណន់ ឬមន្ទីរសន្តិសុខគាស់ក្រឡ⁵⁷។ ខ្ញុំកត់សម្គាល់ថា យីម ទិត្យ ត្រូវបានដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យពីបទចោទអំពីការធ្វើមនុស្សឃាត ការសម្លាប់រង្គាល និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញតាមរយៈបទល្មើសនៃការធ្វើមនុស្សឃាត ការសម្លាប់រង្គាលតាមរយៈការរៀបចំផែនការ

⁵³សូមមើល ចម្លើយតបរបស់ ស.ព.អ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣ កថាខណ្ឌ ១៨-២១។

⁵⁴ដីកាសន្និដ្ឋានបន្ថែមទី ១ កថាខណ្ឌ ១២។

⁵⁵ចម្លើយតបរបស់ ស.ព.អ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣ កថាខណ្ឌ ១៩។

⁵⁶សំណើសុំមតិយោបល់ កថាខណ្ឌ ៣។

⁵⁷ចម្លើយតបរបស់ ស.ព.អ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣ កថាខណ្ឌ ២០។

ការបញ្ជា ការជំរុញ ការទទួលខុសត្រូវថ្នាក់លើ និង/ឬការប្រព្រឹត្តិតាមរយៈសហគម្រឹះកម្មរួម នៅមន្ទីរសន្តិសុខបាណន់ ឬមន្ទីរសន្តិសុខគាស់ក្រឡា^{៥៨}។

៣១. ជាចុងក្រោយ ចំពោះអង្គហេតុទី ៨, ១០ និង ១២ ខ្ញុំកត់សម្គាល់ថា ស.ព.អ មិនជឿថា ចាំបាច់ត្រូវមានកិច្ចស៊ើបសួររបន្ថែមទៀតឡើយនៅដំណាក់កាលនេះ^{៥៩}។

iv. ប្រភេទ គ៖ អង្គហេតុទី ១១ និង ១៥ ដល់ ១៧

៣២. នៅដំណាក់កាលនេះនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ខ្ញុំកត់សម្គាល់លើទង្វើករណីរបស់ភាគីទាំងឡាយ អំពីអង្គហេតុទី ១១ និង ១៥ ដល់ ១៧^{៦០}។

៣៣. ការស៊ើបអង្កេតលើអង្គហេតុទី ១ និង ១៥ ដល់ ១៧ បានឈានចូលដល់ដំណាក់កាលខ្ពស់ ហើយ ហើយខ្ញុំមានបំណងបន្តការស៊ើបអង្កេតនេះ។ ប្រសិនបើមិនបន្តការស៊ើបអង្កេតនេះវិញ ក៏វាមិនចំណេញដល់ល្បឿននៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីដែរ។

៣៤. ប្រសិនបើមានការប្រែប្រួលកាលៈទេសៈដែលធ្វើឱ្យខ្ញុំ មានការយល់ឃើញផ្សេង ខ្ញុំនឹងជូន ដំណឹងភាគីទាំងអស់ក្នុងពេលវេលាសមស្រប។

តាមសំណងហេតុខាងលើ ខ្ញុំ៖

៣៥. **ជូនដំណឹង** ភាគីទាំងអស់ថា ខ្ញុំនឹងមិនស៊ើបអង្កេតថែមទៀតទេលើអង្គហេតុទី ១ ដល់ ១០ និងអង្គហេតុទី១២ ដល់ ១៤ ប៉ុន្តែ ខ្ញុំនឹងបន្តស៊ើបអង្កេតលើអង្គហេតុទី១១ និង ១៥ ដល់ ១៧។

៣៦. **ជូនដំណឹង** ភាគីទាំងអស់ថា ខ្ញុំអាចសម្រេចបើកកិច្ចស៊ើបសួរឡើងវិញចំពោះអង្គហេតុទី ១ ដល់ ១០ និងអង្គហេតុទី ១២ ដល់ ១៤ ហើយក្នុងករណីបែបនោះ ខ្ញុំនឹងធានាថា ភាគីទាំងអស់ មានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីរៀបចំរឿងក្តីរបស់ខ្លួន។

⁵⁸ការបញ្ជាញខ្លួនលើកដំបូង ទំព័រ ១១-១៣។

⁵⁹ចម្លើយតបរបស់ ស.ព.អ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣ កថាខណ្ឌ ១៧។

⁶⁰សារណារបស់ យីម ទិត្យ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣ កថាខណ្ឌ ៣០ និងចម្លើយតបរបស់ ស.ព.អ អំពីអង្គហេតុចំនួន ១៣ កថាខណ្ឌ ២២ និង ២៥។

០០៤/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក-ក.ស.ច.ស លេខ៖ D302/3

៣៧. **ជូនដំណឹង** ភាគីទាំងអស់ថា ដីកាសម្រេចលើការលើកលែងការចោទប្រកាន់មួយចំនួនយោង
តាមវិធានផ្ទៃក្នុង ៦៧ ឬការអនុវត្តវិធានផ្ទៃក្នុង ៦៦ស្ទួន នឹងត្រូវធ្វើឡើងនៅពេលបញ្ចប់កិច្ច
ស៊ើបសួរ។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៥ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦

ចៅក្រម Michael Bohlander
សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ
International Co- Investigating Judge
Co-juge d'instruction International